

UZASADNIENIE

Zgodnie z art. 13 ust. 3 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 roku o ochronie przyrody (tekst jedn. Dz. U. z 2026 r. poz. 13, ze zm.) uznanie za rezerwat przyrody obszarów następuje w drodze aktu prawa miejscowego w formie zarządzenia regionalnego dyrektora ochrony środowiska, które określa jego nazwę, położenie lub przebieg granicy i otulinę, jeżeli została wyznaczona, cele ochrony oraz rodzaj, typ i podtyp rezerwatu przyrody, a także sprawującego nadzór nad rezerwatem. Rodzaje, typy i podtypy rezerwatów przyrody określa Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 30 marca 2005 r. w sprawie rodzajów, typów i podtypów rezerwatów przyrody (Dz. U. z 2005 r. Nr 60, poz. 533). Rezerwat składa się z trzech enklaw o powierzchni 0,41 ha, 27,39 ha i 135,54 ha.

Rezerwat przyrody „Skrzypowy Dół” położony jest w województwie lubelskim, w powiecie opolskim, na terenie gminy Opole Lubelskie. Zgodnie z podziałem fizycznogeograficznym Kondrackiego (2018) obszar w całości zlokalizowany jest w granicach mezoregionu Wzniesienia Urzędowskie, należącym do makroregionu Wyżyna Lubelska, wchodzącym w skład podprowincji Wyżyna Lubelsko-Lwowska, prowincji Wyżyny Polskie, megaregionu Pozaalpejska Europa Środkowa.

Zgodnie z regionalizacją geobotaniczną wg. J. M. Matuszkiewicza (2008), obszar leży w Podprowincji Środkowoeuropejskiej Właściwej, Dziale Mazowiecko-Poleskim (E), Poddziale Mazowieckim (E), Krainie Wyżyny Lubelskiej (E.4.), Okręgu Wyżyny Lubelskiej (E.4.1.), Podokręgu Urzędowskim (E.4.1.e).

Na obszarze przedmiotowego rezerwatu występują liczne, malownicze formy erozyjne, atrakcyjne pod względem widokowym i turystycznym, tworzące zwarty system wąwozowy, z licznymi rozgałęzieniami o dużym zróżnicowaniu typologicznym. Rozcinają one vistuliańskie utwory lessowe i lessopodobne i uchodzą do doliny rzeki Wrzelowianki.

Dominują lasy grądowe (*Tilio-Carpinetum*), z dużym udziałem starych przestojów lipy drobnolistnej *Tilia cordata* i dębu szypułkowego *Quercus robur*, bardzo często o rozmiarach pomnikowych. W runie występuje wiele rzadkich i chronionych gatunków m.in.: wawrzynek wilczełyko *Daphne mezereum*, lilia złotogłów *Lilium martagon*, tojad dziubkowaty *Aconitum variegatum*, tojad mołdawski *Aconitum maldavicum*, pluskwica europejska *Cimicifuga europaea* i parzydło leśne *Aruncus silvester*. Z innych roślin zasługują na uwagę stanowiska paproci i skrzypów: paprotki zwyczajnej *Polypodium vulgare* i skrzypu zimowego *Equisetum hyemale*.

Spośród ptaków dominują gatunki charakterystyczne dla drzewostanów liściastych. Najliczniej występują dziuplaki: dzięcioły, sikorki i muchołówki, z tych ostatnich najczęstsze gatunki to: muchołówka szara *Muscicapa striata*, żałobna *Ficedula hypoleuca* i bardzo rzadka w Polsce muchołówka mała *Ficedula parva*.

Całość gruntów rezerwatu należy do Skarbu Państwa i jest administrowana przez Nadleśnictwo Kraśnik, podległe Regionalnej Dyrekcji Lasów Państwowych w Lublinie. Rezerwat tworzą wydzielania leśne 227a, 227b, 227c, 227f, 227g, 227h, 227i, 227j, 227k, 228a, 228b (w części), 228c, 228f, 228g, 228i, 228j (w części), 228k (w części), 228m, 228o, 229a, 229b, 229c, 229d, 229f, 229g, 230a, 230b, 230c, 230d, 230g, 230h, 234a (w części), 234b, 235a, 235b, 235c, 235d, 235f, 235g, 235h, 235i, 235j, 235k, 236a, 236b, 236c, 236d, 237a, 237b, 237c, 237f, 244a, 244b, 244c, 244d, 244f, 245a, 245b, 246a i 246h, położone w leśnictwie Kluczkowice (według Planu Urządzenia Lasu dla Nadleśnictwa Kraśnik na lata 2026-2035).

Zgodnie z ewidencją gruntów i budynków powiatu opolskiego, rezerwat przyrody „Skrzypowy Dół” swoim zasięgiem obejmuje działki ewidencyjne położone na obszarze gminy Opole Lubelskie o numerach: 130/2 (w części) położoną w obrębie ewidencyjnym Kluczkowice-Osiedle oraz 295/2 (w części), 295/5 (w części), 296, 297 (w części), 303 (w części), 304 (w części), 305 (w części), 306 (w części), 316 (w części), 317 i 318 (w części) położone w obrębie ewidencyjnym Góry Kluczkowickie.

Rezerwat przyrody „Skrzypowy Dół” położony jest na terenie Wrzelowieckiego Parku Krajobrazowego. W granicach rezerwatu znajduje się również tzw. zamczysko, wpisane do rejestru zabytków archeologicznych województwa lubelskiego pod numerem nr C/165.

Projekt zarządzenia w sprawie uznania za rezerwat przyrody „Skrzypowy Dół” został poddany konsultacjom społecznym, które rozpoczęły się 4 maja 2026 roku. Obwieszczenie o przygotowaniu projektu zarządzenia zostało upublicznione na tablicach ogłoszeń Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska w Lublinie oraz Urzędu Miejskiego w Opolu Lubelskim. Ponadto projekt zarządzenia został opublikowany na stornie Biuletynu Informacji Publicznej Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska w Lublinie. W trakcie trwania konsultacji nie wpłynęły żadne uwagi.

Projekt zarządzenia został także przedłożony do zaopiniowania Regionalnej Radzie Ochrony Przyrody. Rada pozytywnie zaopiniowała projekt zarządzenia Regionalnego

Dyrektora Ochrony Środowiska w Lublinie w sprawie uznania za rezerwat przyrody „Skrzypowy Dół”.

Projekt niniejszego aktu prawa miejscowego, na podstawie art. 59 ust. 2 ustawy z dnia 23 stycznia 2009 roku o wojewodzie i administracji rządowej w województwie (tekst jedn. Dz. U. z 2025 r. poz. 428), został uzgodniony przez Wojewodę Lubelskiego, pismem z dnia 12 czerwca 2026 roku, znak: PN-I.0522.31.2026.